Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ympäristön- ja luonnonsuojelu HE 175/2026 vp Ympäristövaliokunta

2.10.2026

Timo Jaakkola
Tarja Haaranen
Päivi Gummerus-Rautiainen
Turo Hjerppe
Anna Häggman

Yleistä

Ympäristöhallinnon talousarvio 2027, luku 35.10. momenteittain

35.10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

Momenttitunnus	Momentin nimi	TA2026	TAE2027	Muutos%
35.10.20.	Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (smr 3 v)	4 340	3 040	-30
35.10.21.	Eräät luonnonsuojelun menot (smr 3 v)	15 615	16 429	5
35.10.22.	Eräät ympäristömenot (smr 3 v)	4 830	4 830	0
35.10.23.	Itämeren ja vesien suojelun edistäminen (smr 3 v)	12 235	12 235	0
35.10.52.	Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (smr 3 v)	49 071	45 719	-7
35.10.61.	Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen (smr 3 v)	8 142	10 042	23
35.10.63.	Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (smr 3 v)	39 380	43 380	10
35.10.66.	Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (smr 2v)	2 062	2 062	0
35.10.67.	Siirto Ympäristövahinkorahastolle (smr 3 v)	3 000	3 000	0
35.10. yhteensä		**138 675**	**140 737**	1

Muutoksia luvussa 35.10 TA2026:een nähden

- Lukuun varataan 140,7 milj. euroa (138,7 Me v. 2026), mikä on 29 % pääluokan rahoituksesta. Määrärahan taso nousee vuoteen 2026 verrattuna 1 % (2,1 Me).
- **Lisäyksiä:**
  - Metso-ohjelma 4 milj. euroa (35.10.63)
  - Helmi-ohjelma – vaelluskalaesteiden poisto 1 milj. euroa (35.10.21)
  - Saaristomeri ja vesiensuojelu – hallitusohjelman mukaisesti 2 milj. euroa (35.10.23)
- **Vähennyksiä:**
  - Panssarilaiva Ilmarisen hylyn öljyntyhjennysoperaatio 1,3 milj. euroa (35.10.20)
  - Siirto valkoposkihanhien ja merimetsojen seurantaan MMM:lle (Luke) 111 000 euroa (35.10.21)
  - Metsähallituksen luontopalvelut (35.10.52) – mm. tuottavuusvähennykset 1,8 milj. euroa sekä kansallispuistot, luonto- ja kulttuurikohteet (VaV:n mietinnön kertaluontoiset toimet) 1,05 milj. euroa, ARVO-hanke 805 000 euroa.

Eräiden ympäristön- ja luonnonsuojelun teemojen rahoitus momenteittain (milj. euroa)

Momentti	METSO	Helmi	Vedet	Ilmasto	Kiertotalous	Maaperä
35.10.21	0,50	13,000				
35.10.22				1,260	0,520	1,250
35.10.23			12,235			
35.10.52		5,000				
35.10.61			8,521			1,521
35.10.63	22,000	4,000				
Yhteensä	**22,500**	**22,000**	**20,756**	**1,260**	**0,520**	**2,771**

Luonnonsuojelun ja vesiensuojelun rahoitus

Luonnonsuojelu

- Toimenpiteitä luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi jatketaan.
- Toimenpiteitä rahoitetaan kolmelta momentilta.
  - 35.10.21. Eräät luonnonsuojelun menot 16,43 milj. euroa
  - 35.10.52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät 45,72 milj. euroa
  - 35.10.63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot 43,38 milj. euroa
- Luonnonsuojelualueverkoston ja heikentyneiden elinympäristöjen tilaa parannetaan toteuttamalla METSO- ja Helmi-ohjelmia.
  - Helmi-ohjelmaan kohdennetaan yhteensä noin 22 milj. euroa, sisältäen 1 milj. euroa lisärahoitusta vuodelle 2027 vaelluskalojen elinympäristöjen kunnostamiseen ja vaellusesteiden poistoon.
  - Metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSOn uusi toimintakausi (2026−2040) on käynnistynyt. METSO-ohjelman mukaisiin korvauksiin varataan noin 22,5 milj. euroa, sisältäen lisärahoitusta 4 milj. euroa vuodelle 2027.

Vesien ja merenhoito

- Vesien tilaa parannetaan jatkamalla vesien- ja merenhoitosuunnitelmien (2022–2027) toimeenpanoa. Vesiensuojeluhankkeita rahoitetaan AHTI-ohjelman kautta, panostaen Saaristomeren tilan parantamiseen.
  - Samalla toimeenpannaan koko Itämeren toimintaohjelmaa (Baltic Sea Action Plan, HELCOM).
  - EU-rahoitteinen ACWA LIFE –hanke tukee toimeenpanoa vuosina 2026-2033
- Seuraavien vesien- ja merenhoitosuunnitelmien 2028-2033 valmistelu on käynnissä
- Vesien- ja merenhoidon rahoitus on yhteensä 20,76 milj. euroa
  - 35.10.23. Itämeren ja vesiensuojelun edistäminen 12,24 milj. euroa
  - 35.10.61. Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen 8,52 milj. euroa (momentilla lisäksi 1,52 milj. euroa pilaantuneiden alueiden kunnostukseen)
    - Lisäystä 2 milj. euroa vuoteen 2026 nähden hallitusohjelman mukaisesti

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu TAE 2027 (1/2)

- Ilmastonmuutoksen torjunta (yht.1,26 Me)
  - Mom. 35.10.22 *Eräät ympäristömenot*
  - Ilmastopaneeli 0,75 Me, ilmastoselvitykset 0,36 Me, Saamelainen ilmastoneuvosto 0,15 Me
- Kiertotalous sekä jätetietojen seuranta ja raportointi (yht. 0,69 Me)
  - Mom. 35.10.22 *Eräät ympäristömenot*
  - Kiertotalouden edistäminen 0,52 Me
  - Mom. 35.01.01 *Ympäristöministeriön toimintamenot*
  - Jätetietojen seuranta ja raportointi 0,17 Me

Ympäristönsuojelu TAE 2027 (2/2)

- Maaperänsuojelu ja pilaantuneiden maiden kunnostus (yht. 2,77 Me)
  - Mom. 35.10.22 *Eräät ympäristömenot*
  - Maaperänsuojelu 1,25 Me
  - Mom. 35.10.61 *Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen*
  - Pilaantuneiden maiden kunnostus 1,52 Me
- Ympäristövahinkojen ehkäisy ja jälkihoito (yht. 3,04 Me)
  - Mom. 35.10.20 *Ympäristövahinkojen ennaltaehkäisy ja jälkihoito*
  - Määrärahassa Hituran kaivosalueen sulkemisen kustannuksia 2,2 Me.
- Ympäristövahinkorahasto (yht. 3,0 Me)
  - Mom. 35.10.67 *Siirto ympäristövahinkorahastolle*
  - Pelastusalueiden kalustonhankinnan avustus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment